

Betreft: Persbericht over vermeende woekerwinsten voor hernieuwbare energieproducenten

Datum: 17/01/2022

Contact: Dirk Van Evercooren, algemeen directeur ODE Vlaanderen

De media staan op het ogenblik bol van berichten over zogenaamde woekerwinsten voor hernieuwbare energieproducenten. Graag duiden we deze niet correcte berichtgeving.

- De sterk gestegen elektriciteitsprijzen zijn niet veroorzaakt door hernieuwbare energie, maar door sterk gestegen vraag naar elektriciteit, geopolitieke spanningen en de daardoor enorm gestegen aardgasprijzen. Dat zegt oa het IEA¹. De prijzen van de energiemarkt wordt internationaal bepaald;
- De steun is aan het uitdoven, zo krijgen windparken van voor 2012 bijvoorbeeld al geen steun meer;
- Er is een correctiemechanisme ingebouwd voor de installaties die nog steun via groene stroomcertificaten (GSC's) ontvangen: de bandingfactor. Die wordt periodiek herzien en houdt rekening met de gestegen elektriciteitsprijzen. Hoe hoger de energieprijzen, hoe minder GSC's wordt uitgereikt. De Vlaamse (on shore) en Federale Regering (off shore) zullen in 2022 dus minder steun moeten uitkeren wegens de hoge energieprijzen van 2021. Dat is dus goed nieuws voor de overheden en onrechtstreeks voor de elektriciteitsafnemers. Voor zonne-energie is vorig jaar trouwens overgestapt naar een nieuw subsidiemechanisme op basis van investeringssteun i.p.v. uitbatingssteun;
- Er speelt ook een korte termijn volume effect door het tegenvallende jaar 2021. Windenergie wordt typisch op voorhand verkocht. Hierbij wordt er uitgegaan van een gemiddeld windjaar. 2021 was een windjaar met ongeveer 10% minder windenergieproductie dan verwacht. De ontvangsten vielen dus tegen. Op de momenten dat er geen wind was moest er dan ook nog eens elektriciteit ingekocht worden aan zeer hoge (spot) prijzen die niet voorzien waren.
- 2021 was ook een mager jaar voor zonne-energie, met tegenvallende productiecijfers, hoewel dat gecompenseerd werd door de groei van het aantal zonnepanelen;
- Maar het belangrijkste argument is dat producenten van stroom, hernieuwbaar of niet, de productie vrijwel altijd lange tijd *op voorhand* doorverkopen. Dat is nodig om de investeringen in zon- en windenergie te financieren en bankleningen te kunnen krijgen. M.a.w. de prijs waaraan de zonne- en windenergie nu verkocht wordt, is in bijna alle gevallen al vastgeklikt vóór er sprake was van prijsstijgingen. Als er dus winst geboekt wordt, is het niet bij de producenten van hernieuwbare energie;
- Op het moment dat er veel wind- en (vooral) veel zonne-energieproductie is, ligt de marktprijs, die varieert per kwartier, over het algemeen lager. De verkoopcontracten van de

---

¹ Dat zeggen het Internationaal Energie Agentschap en het Europees agentschap van de energieregulatoren ACER. Integendeel, lokale en hernieuwbare energie zorgt juist voor minder afhankelijkheid van ingevoerde fossiele brandstoffen en tempert dus eerder de elektriciteitsprijs. Wel zien we dat België ook afhankelijker wordt van ingevoerde elektriciteit (Invoer was vorig jaar goed voor 13,8 % van ons elektriciteitsgebruik, wat een stijging met 8 % betekent) .

hernieuwbare producenten houden daar rekening mee, zodat de prijs die ze krijgen doorgaans lager is dan voor andere vormen van energie. Op dagen met veel wind zien we significant lage prijzen; de hoogste prijzen zien we vooral wanneer het niet waait. Zie voorbeeldgrafieken in bijlage.

Stroomproductie op voorhand verkopen? – een toelichting

Heel veel van de stroom uit hernieuwbare installaties wordt via PPAs (Power Purchase Agreements) verhandeld. PPAs zijn langetermijnscontracten, waarbij de verkoopprijs voor de stroom gebaseerd is op prijs van de termijnmarkten. De prijs die bijvoorbeeld windparken ontvangen voor stroom die vandaag geproduceerd wordt, werd dus al in het verleden bepaald, aan de marktprijs van de lange termijnmarkt.

Doordat de geproduceerde elektriciteit verkocht wordt aan prijzen die in het verleden werden vastgelegd, liggen de inkomsten reeds vast en maken de producenten van hernieuwbare stroom vandaag geen extra winsten. De hoge prijzen hebben wel een impact op de toekomstige verkoopprijzen. Via het variabele steunmechanisme met de bandingfactor zullen deze hogere verkoopprijzen leiden tot lagere steun in de toekomst.

De oudste installaties, die nog vaste steun genieten, kunnen de verwachte productie van volgend jaar mogelijk verkopen aan hogere prijzen op de lange termijnmarkt, en zullen zo hun inkomsten zien stijgen in de toekomst. Daar tegenover staat dat deze oudere installaties hun investeringsbeslissing genomen hebben op basis van elektriciteitsprijzvoorspellingen die veel hoger lagen dan de prijzen die de laatste 10 jaren gerealiseerd werden op de markt. Zij werden de laatste jaren dus geconfronteerd met lager dan verwachte inkomsten.

Hernieuwbare energie brengt ons economisch en maatschappelijk juist heel wat voordelen:

- Lokale productie van hernieuwbare energie brengt voordelen in termen van tewerkstelling en economische toegevoegde waarde;
- Naast evidente welzijnsdividenden voor het milieu en het klimaat natuurlijk;
- Hoge prijzen voor ingevoerde fossiele brandstoffen wegen sterk op de handelsbalans. Lokale hernieuwbare energieproductie vermindert onze afhankelijkheid van het buitenland. Lokale hernieuwbare energie vermijdt dus het wegvloeien van financiële middelen naar winsten voor de fossiele producenten;
- Dankzij hernieuwbare energie kunnen gezinnen en bedrijven zich juist beschermen tegen de sterke prijsfluctuaties van fossiele brandstoffen.

De stijgende prijzen voor aardgas en elektriciteit maken het voor iedereen heel duidelijk dat investeren in lokale hernieuwbare energie heel wat voordelen heeft. Het investeren in zonnepanelen en windturbines is op vandaag financieel veel aantrekkelijker dan afhankelijk te zijn van fossiele brandstoffen.

Dirk Van Evercooren: De producenten van hernieuwbare energie boeken geen woekerwinsten naar aanleiding van de huidige hogere elektriciteitsprijzen. Lokale hernieuwbare energie zorgt juist voor minder afhankelijkheid van ingevoerde fossiele brandstoffen en tempert dus de elektriciteitsprijzen.”

Kortom: de toelichting hierboven maakt duidelijk dat er geen “woekerwinsten” geboekt worden met hernieuwbare energie.

Hernieuwbare energie draagt juist bij tot het dempen van de prijsschokken die de internationale aardgasmarkt veroorzaakt. Immers, lokale hernieuwbare energie zorgt voor minder afhankelijkheid van ingevoerde fossiele brandstoffen en tempert dus de elektriciteitsprijs.

Momenteel wordt het voordeel om te investeren in lokale hernieuwbare energie juist helder aangetoond.

We verwijzen ook naar ons eerdere [standpunt over de stijgende energieprijzen](#).

Over ODE

ODE, de Organisatie Duurzame Energie is de sectororganisatie voor duurzame energie in Vlaanderen. ODE verenigt meer dan 270 bedrijven, kenniscentra, universiteiten en organisaties. ODE is de belangrijkste hernieuwbare energie stakeholder voor de betrokken overheden. ODE ijvert voor een transitie naar 100% hernieuwbare energie in Vlaanderen tegen 2050.

Contact:

ODE Vlaanderen
Koningsstraat 146
1000 Brussel
<https://www.ode.be/>

Bijlage

Voorbeeld van 27/12 (weinig wind) en 28/12 (veel wind). Op 31/12 waren de prijzen zelfs gedurende 12 uren negatief.

